13-bob. Ota-ona hamda bolalarning mulkiy huquq va majburiyatlari

90-modda. Oilada ota-ona hamda bolalarning mulkiy huquqiy munosabatlari

Ota-ona hayotligida bolalar ularning mol-mulkiga nisbatan mulkdor boʻlish huquqiga ega emas.

Ota-ona ham voyaga yetmagan bolalarning mol-mulkiga nisbatan mulkdor boʻlish huquqiga ega emas.

Ota-ona va bolalarning ular oʻrtasidagi umumiy molmulkka boʻlgan mulk huquqi Oʻzbekiston Respublikasi Fuqarolik kodeksi bilan belgilanadi.

Voyaga yetmagan bolalar oʻz ota-onasidan va boshqa shaxslardan qonunda nazarda tutilgan miqdorda va tartibda ta'minot olish huquqiga ega. Voyaga yetmagan bolalar ta'minoti uchun olingan mablagʻ, pensiya, nafaqa uning otasi yoki onasi tasarrufida boʻlib, bolaning ta'minoti, tarbiyasi va ta'lim olishi uchun sarflanishi kerak.

Voyaga yetmagan bolalarning mol-mulkini tasarruf etishga doir vakolatlar amalga oshirilayotganda fuqarolik qonun hujjatlarida belgilangan qoidalar qoʻllaniladi.

Qarang: Oʻzbekiston Respublikasi Fuqarolik kodeksining <u>27—29-moddalari.</u>

91-modda. Ota-ona va bolalarning alohida-alohida mulki

Ota-ona va bolalarning alohida-alohida mulki boʻlishi mumkin va birga yashab turganda ular bir-birlarining roziligi bilan bunday mulkka egalik qilishlari va undan foydalanishlari mumkin.

92-modda. Ota-ona va bolalarning umumiy mulki

Ota-ona va oʻn toʻrt yoshga toʻlgan voyaga yetmagan bolalar oʻrtasida qonunda belgilangan tartibda umumiy mulk huquqi vujudga kelishi mumkin.

Ota-ona va voyaga yetmagan bolalar umumiy mol-mulkni vujudga keltirish toʻgʻrisida kelishuv tuzishlari mumkin.

Ota-ona va voyaga yetmagan bolalarning umumiy molmulkka egalik qilish, undan foydalanish va uni tasarruf etish huquqi fuqarolik qonun hujjatlarida belgilangan tartibda amalga oshiriladi.

Qarang: Oʻzbekiston Respublikasi Fuqarolik kodeksining <u>18-bobi</u> ("Umumiy mulk") va "Oʻzbekiston Respublikasida mulkchilik toʻgʻrisida"gi Qonunining <u>9-moddasi</u>.

93-modda. Bolalarning oiladagi xususiy mulki

Voyaga yetmagan bolalar qonunda belgilangan tartibda xususiy mulk egasi boʻlish huquqiga egadirlar.

Voyaga yetmagan bolalarning qonunda belgilangan tartibda hadya, meros tariqasida olgan mol-mulki, shuningdek shaxsiy mehnati va tadbirkorlik faoliyati natijasida orttirgan mol-mulki ularning xususiy mulki hisoblanadi.

Voyaga yetmaganlarning tadbirkorlik faoliyatiga qoʻshgan mablagʻi va undan orttirgan daromadi, agar bola bilan ota-ona yoki oilaning boshqa a'zolari oʻrtasida boshqacha tartibni belgilovchi shartnoma boʻlmasa, voyaga yetmaganlarning xususiy mulki hisoblanadi.

Voyaga yetmaganlarning shaxsiy foydalanishidagi buyumlari (kiyim-kechak, poyabzal, ishlab chiqarish qurollari,

oʻquv anjomlari va boshqalar) ularning xususiy mulki hisoblanadi.

Qarang: Oʻzbekiston Respublikasi Fuqarolik kodeksining 16-bobi ("Shaxsiy mulk") va Oʻzbekiston Respublikasi "Oʻzbekiston Respublikasida mulkchilik toʻgʻrisida"gi Qonunining 7-moddasi, Oʻzbekiston Respublikasi "Bola huquqlarining kafolatlari toʻgʻrisida"gi Qonunining 18-moddasi.

94-modda. Voyaga yetmagan bolalarning xususiy mulkini boshqarish va tasarruf etish

Ota-ona, farzandlikka oluvchilar, vasiylar va homiylar voyaga yetmagan bolalarning xususiy mulkini fuqarolik qonun hujjatlarida belgilangan tartibda boshqaradilar va tasarruf etadilar.

Qarang: Oʻzbekiston Respublikasi Fuqarolik kodeksining <u>27, 29-moddalari</u>.

95-modda. Ota-ona va bolalar oʻrtasidagi mulkiy nizolarni hal qilish

Ota-ona va voyaga yetmagan bolalar oʻrtasida kelib chiqqan mulkiy nizolar sud tomonidan umumiy asoslarda hal qilinadi. Bunday hollarda voyaga yetmagan bolalarning huquqini himoya qilish vasiylik va homiylik organlari tomonidan amalga oshiriladi.